

Projektu sākam izstrādāt

Līvānu pilsētas dome uzvarējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību lietu pārvaldes izsludinātajā konkursā par pašvaldību apvienošanās izpēti.

Līvānu pilsētas un Jersikas, Rožupes, Turku pāgasta pašvaldību apvienošanās pilotprojekta izstrādei ir piešķirti 4900 lati. Projekts nodēvēts par pilotprojektu, jo līdzīgi izpēti darbi līdz šim Latvijā ir veikti tikai dažās pašvaldībās — Rūjienā, Dagdā, Elejā. Sešos mēnešos, kuri atvēlēti darba izpildei, tiks pētīta pastāvošā infrastruktūra, pašvaldību finansu darbības efektivitāte un to struktūras. Darba gaitā tiks izpētīta, analizēta un novērtēta esošā situācija.

Katras iesaistītās pašvaldības teritoriālplānotāji veiks projekta izpildi, strādājot darba grupās Līvānu pilsētas arhitektes Inetas Teseļskas vadībā. Visu šo darbu pārraudzīs vadības komiteja, kurā ietilpst pašvaldību priekšsēdētāji un pa vienam pārstāvim, ko deleģē pašvaldību padomes. Projekts paredz, ka vadības komitejas un darba grupas sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties visi interesenti.

Pilotprojekta realizācijas gaitā plānots iesaistīt dažādu nozaru speciālistus — lauksaimniekus, pedagogus, uzņēmējus, pākalpojumu un citu sfēru pārstāvjus. Notiks arī iedzīvotāju un vietējo deputātu anketēšana, kā arī pašvaldību iedzīvotāju sanāksmes.

Šāda projekta izstrāde nenozīmē, ka pēc tā pabeigšanas tūlīt notiks pašvaldību apvienošanās. Nesen presē pavidējušo

ziņu, ka Jersikas, Rožupes un Turku pagasti ir piekrituši pievienoties Līvānu pilsētai, var nosaukt par divkārti neprecīzu. Pirmkārt, pagastu padomes nav pieņēmušas šādus lēmumus un, otrkārt, administratīvi teritoriālās reformas pirmajā posmā runa ir tikai par brīvprātīgu apvienošanās nevis kādas pašvaldības pievienošanu citai. Pilotprojekta uzdevums ir noskaidrot, kādi ieguvumi un kādi zaudējumi pagastu un pilsētas iedzīvotājiem būtu apvienošanās gadījumā. Par vismaz divu vai vairāku pašvaldību reālu apvienošanās varēs spriest tikai tad, kad attiecīgo pašvaldību iedzīvotāji un deputāti to uzskatīs par nepieciešamu.

Projektā ieguldītais darbs visvairāk būs sevi attaisnojošs, ja Saeimā tiks pieņemts administratīvi teritoriālās reformas likums tajā variantā, ko nupat apstiprinājusi Ministru kabineta komiteja. Atšķirībā no pirmā likumprojekta varianta, par kuru informēja arī «Novadnieks», jaunajā variantā ir dažas izmaiņas. Būtiskākā no tām — paredzēts, ka līdztekus ar jau esošajām 7 republikas nozīmes pilsētām tās pilsētas, kuru iedzīvotāju skaits pārsniedz 20000 (Jēkabpils, Valmiera, Ogre, Cēsis, Tukums), var saņemt apgabala pilsētas statusu, ja tiks atzītas par nozīmīgiem valsts ekonomiskajiem un kultūras centriem. Apgabala pilsēta būs administratīvi patstāvīga un neietilpst novada teritorijā. Pārējās pilsētas plānots iekļaut novadu sastāvā.

Otrs svarīgs grozījums likumprojektā paredz, ka reformas laikā rajonu padomēs balsojot lēmumus pieņems, vadoties tikai pēc padomes locekļu — vietējo pašvaldību vadītāju pārstāvētā iedzīvo-

tāju skaita.

Likumprojekts nosaka arī, ka novadu pašvaldībām jānodrošina, lai attālums līdz administratīvo pakalpojumu centriem nepalielinātos un lai uzlabotos sniegto pakalpojumu kvalitāte. Atsevišķos gadījumos, veidojot novadu teritorijas, var tikt sadalītas pagastu teritorijas vai grozītas to robežas. Saglabātas iepriekšējās normas, kas nosaka minimālo vēlamā iedzīvotāju skaitu novadā — 4000, un reformas termiņus: pēc vietējo pašvaldību iniciatīvas līdz 1999. gada 31. decembrim un Ministru kabineta noteiktā kārtībā no 2000. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 30. novembrim.

Apgabalus plānots veidot no novadiem un apgabalu pilsētām. Ja netiks mainīti Satversmes pantī par Saeimas vēlēšanām, tad apgabali sakrītīs ar četriem vēsturiskajiem Latvijas reģioniem, jo likumprojektā starp apgabalu funkcijām iekļauta Saeimas deputātu vēlēšanu organizēšana.

Kā stimuls ātrākai reformas norisei likumprojektā paredzēta dotācija līdz 2 procentu apmēram no brīvprātīgi novadā apvienojušos pašvaldību gada budžeta kopapjoma.

Protams, likumprojektā iespējami visdažādākie grozījumi, un, šķiet, ka līdz Saeimas vēlēšanām rudenī likuma pieņemšana nav visai reāla. Valsts administratīvi teritoriālā reforma prasa nopietnu darba ieguldījumu, kam parlamenta deputātiem priekšvēlēšanu ciņas apstākļos diez vai būs atlicis laiks.

**Visvaldis Gercāns,
Līvānu pilsētas domes
priekšsēdētājs**